

L'oncle Òscar fa 70 anys

Claudio Barrera

M'ha tocat a mi fer la crònica de la setantena edició dels Òscar, la fira de l'autocomplacença cinematogràfica. Per pur xovinisme, a més de per mèrits propis, començ amb un plany per Monxo Armendàriz, que no ha aconseguit l'Òscar a la millor pel·lícula de parla no anglesa. Hauria estat l'apoteosi final d'un any d'èxit rotund per a la cinematografia espanyola: premis, recuperació de la quota de taquilla i augment de la qualitat en la producció, però no ha pogut ser. Potser ja és hora de dir clarament que el cinema espanyol té mal averany: en setze ocasions ha estat en la terna de les cinc millors pel·lícules de parla no anglesa, solament se n'ha duit el premi dues vegades, i, dit sigui de passada, amb treballs discrets. Ha estat una pena, en efecte, perquè enguany ho teníem tot a favor: pel·lícula amb nin, de sentiments, sense violència ni sexe explícits... En fi, amb tots els ingredients que agraden als puritans membres de l'AMPAS.

Lamentacions a banda, com que jo som dels que veuen sempre el tassó mig ple i no mig buit, crec que el fet d'estar entre les 44 pel·lícules acreditades enguany és per si mateix un premi. També és positiu l'èxit de celebrar set dècades d'estatuetses daurades, en un any en què també celebrem el 75 aniversari de la Warner Bros, el 50 aniversari de la Sala Augusta i l'efemèride filmica d'un film singular: *Gilda*.

De la titànica durada de la gala, de realització impecable, sobri muntatge de decorats i amb nova localització, el millor va ser sens dubte l'emotiu homenatge a Stanley Donen amb tot el sabor dels anys 50. El vell Donen no se'n va poder estar i cantà allò d'"estic en el cel" (*Cheek to cheek*) per expressar l'agraïment per l'Òscar honorífic. El creador de *Dos en la carretera* o de *Cantando bajo la lluvia* exultava d'alegria. La fotografia de família, amb els actors que han rebut l'Òscar i han viscut per contar-ho, va ser un altre dels moments més emotius de la gala. *Titanic* no va decebre ningú: va aconseguir salvar 11 estatuetses (estira que ve peix!) i igualar el rànquing amb *Ben Hur*. I com que les comparacions són

sempre odioses, en farem una: ni la tecnologia, ni els mitjans dels anys 40 o 50 eren els mateixos que ha tingut James Cameron, amb la qual cosa passa que els onze d'aquell temps no tenen res a veure amb els onze d'ara. Això a part, els hi han concedits en una cerimònia en què Billy Cristal va estar certament moderat (no va posar en funcionament l'histrionisme que el caracteritza i, en conseqüència, no va dir res sobre el penis de Bill Clinton, el qual, per cert, va voler ser-hi present amb un missatge gravat, a fi que la seva gent es miràs una mica més el llombrí-gol propi i el d'una indústria que, no són berbes, és la segona del país). Els

nir. Com deia Dustin Hoffman setmanes abans de la cerimònia, molts membres de l'Acadèmia voten sense haver vist les pel·lícules, encara que això, per suposat, vagi contra el reglament i ho neguin rotundament. Les decisions es regeixen pel desplegament mediàtic publicitari i pel màrqueting que estratègicament planifiquen les productores. Qui subscriu va tenir l'oportunitat de comprovar-ho durant una estada a L.A., on va conèixer de viva veu que bona part dels membres de l'AMPAS són gent que no es regeix pel rigor que s'hauria de tenir en una votació: voten d'òida, diguem-ho així.

de casa ho arrambaren tot: *The Full Monty*, encara que tenia 4 nominacions, només se'n va dur un Òscar (el de la millor banda sonora) i malgrat que, en l'apartat de la millor actriu, de les cinc, quatre eren britàniques, res no desbancà la família americana, i Ellen Hunt va guanyar amb la seva comèdia agredolça *Mejor imposible*. Tots contents i premis encertats: Kim Basinger i Robin Williams, tots dos, a la fi, estrenaven premi, encara que fos com a secundaris; l'indefinible Jack Nicholson en va recollir el tercer al millor actor; i, en els premis de consolació, *L.A. Confidential* i *L'indomable Will Hunting*, dels 9, se'n quedaren dos, els premis als millors actors secundaris, com hem dit, i als millors guions (l'adaptat, en el cas d'*L.A. Confidential*, i l'original, per a *L'indomable...*). Res per a *Kudun*, ni per a *Amistad*, ni per a *El dulce porve-*

Tanmateix, dues mirades curioses i distintes des del cinema i sobre la gent del cinema, o dues cares de la mateixa moneda: Woody Allen, amb *Desmontando a Harry*, ofereix una àcida visió del director de l'infern que, abans d'assumir el càrrec, havia fet de director en uns estudis de Hollywood. I *La cortina de humo*, en què ens recorden el poder i el nivell de vida d'un productor excèntric i groller, un paio, que reivindica la creació d'un Òscar al millor productor, ja que, segons ell, la glòria dels premis sempre és per als altres quan el mèrit de les pel·lícules els hauria de correspondre a ells.

En fi, afegim-hi una lletania per als mortals que estam al marge de l'establishment i que no optarem mai a cap Òscar: ningú no parlarà de nosaltres quan hàgim mort. ❖